

In gesprek met *Xiaoxiao Xu*

foto: Marco van Duyvendijk

Kun je iets over jezelf vertellen?

Mijn naam is Xiaoxiao Xu. Ik ben geboren in het arrondissement Qingtian in de stadsprefectuur Lishui, vlakbij de havenstad Wenzhou in het zuidoosten van China. Dit gebied heeft dankzij haar ligging een belangrijke rol gespeeld binnen de geschiedenis van de Chinese immigratie. De regio is te bergachtig voor grootschalige landbouw en omgeven door zee; factoren die ervoor gezorgd hebben dat het verlangen om te vertrekken hier groter is dan in de rest van het land. Met name tussen de jaren 60 en 90 van de vorige eeuw reisden de inwoners van de arme dorpen rondom Wenzhou massaal naar het Westen om op zoek te gaan naar een beter leven.

Mijn moeder was één van deze dorpelingen. Ze wilde een nieuw bestaan opbouwen in Nederland. In China bestond destijds het idealistische idee dat mensen in het Westen gemakkelijk werk en rijkdom kunnen vinden. Men noemt deze droom, deze begeerte, "De Gouden Berg". Tien jaar nadat mijn moeder arriveerde in Nederland werd ik door mijn familie op een vliegtuig gezet om haar voetsporen te volgen. Ik was toen veertien jaar oud. Hier aangekomen volgde er een tijd van isolatie. Ik had als puber het gevoel opgesloten te zitten in mijn nieuwe omgeving, opgesloten in mijn heimwee en verlangen naar China. Ik slaagde er niet in om mijn bestaan een plek te geven. Tevergeefs zocht ik naar manieren om de indruk die het nieuwe leven in Nederland op mij maakte over te brengen op anderen. Dit veranderde toen ik op mijn 22ste in aanraking kwam met fotografie. Alles viel opeens op zijn plek. Een wereld van creativiteit en expressie ging voor mij open. In fotografie vond ik het medium om mijn verhalen op een natuurlijke manier te kunnen vertellen. De camera is mijn stem geworden; waar woorden tekortschieten communiceer ik met beelden.

Waarom ben je fotografe geworden?

Na mijn middelbare school wist ik nog niet zo goed waar mijn interesse lag. Ik ging Trade Management Asia en Product Ontwerpen studeren, maar het bleek niks voor mij te zijn. In die periode zag ik toevallig een documentaire op tv over fotografie. Ik wist nog dat ik het heel inspirerend vond. Die documentaire heeft mij op het idee gebracht om fotografie te gaan studeren. Ik ging naar de Fotoacademie in Amsterdam. Ik denk dat ik vrij snel de keuze kon maken omdat ik al langer een manier zocht om mezelf uit te drukken, om emoties te beschrijven en om verhalen te vertellen. Fotografie leek me een mooi middel om dat te bereiken.

In 2009 studeerde ik cum laude af met de serie "Wenzhou". Voor deze serie keerde ik voor het eerst in tien jaar terug naar de plek waar ik opgegroeid ben. De foto's illustreren mijn sentiment bij thuiskomst, met mijn camera legde ik alles vast dat emotioneel indruk op mij

maakte. Het was alsof ik in een capsule terug in de tijd had gereisd, alsof ik een decennium van leegte overbrugd had. Ik voelde heimwee, verbazing en melancholie.

Wanneer ik door mijn Nederlandse bril kijk naar China zie ik een vervreemdende wereld doorspekt met absurditeiten. Dit is een belangrijk aspect van mijn werk geworden. De cultuurverschillen en andere visies op het dagelijks leven komen keer op keer terug in mijn foto's. Met fotografie probeer ik mijn achtergrond en wortels te verkennen. Mijn werk balanceert tussen documentaire en autonoom. Documentaire omdat mijn project altijd cultuur, sociaal en maatschappelijk gerelateerd is en autonoom omdat het onderwerp toch een diepe verbinding heeft met mijn innerlijke wereld. Met mijn werk wil ik een bepaald soort sfeer creëren, iets wat ongrijpbaar en vervreemdend is. Ik wil verhalen vertellen die tot de verbeelding spreken.

Welke mooie of gekke dingen heb je gedaan als fotografe?

Dit jaar ben ik precies tien jaar bezig als fotograaf. Na mijn afstuderen werk ik vooral aan mijn eigen projecten. Mijn werk is te zien in kranten en tijdschriften zoals The Wall Street Journal, The Guardian, China Daily, BBC, Time en Wired. En ik doe mee aan tentoonstellingen in binnen- en buitenland, waaronder India, China, Amerika en Europa.

In 2013 verscheen het fotoboek Love Doll Factory in samenwerking met collega-fotograaf Marco van Duyvendijk. Begin 2012 bezocht ik samen met Marco de Ya Mei Plastic Factory. Deze kleine fabriek in provincie Zhejiang, China, produceert sekspoppen. Het boek Love Doll Factory is een klein eerbetoon aan de fabriek en zijn arbeiders. Love Doll Factory is een prachtig klein boekje, gemaakt in schattige roze kleuren en met een zeer plezierige soft touch omslag.

In 2014 kwam mijn eerste persoonlijke fotoboek The Way to the Golden Mountain uit. In dit boek staat het fenomeen emigratie centraal. Zoals hierboven beschreven staat de regio rondom Wenzhou bekend om de grote aantallen emigranten; de meerderheid van de Chinese immigranten in Nederland komen uit deze regio. Ik was nieuwsgierig naar de verhalen van de mensen die in China zijn gebleven en geld uit Nederland ontvangen. Ik vroeg mij af hoe zij leven en omgaan met de situatie. Hoe zijn hun woonplaatsen? Wat voor effect heeft de emigratie gehad op het familieleven? In hoeverre is het leven in de Chinese dorpen veranderd naar aanleiding van deze volksverhuizing?

Met deze nieuwe revelaties in mijn achterhoofd reisde ik af naar het geboortedorp van mijn ouders. Ik nam foto's van degenen die achter zijn gebleven en de omgeving waarin zij leven. De herinneringen uit mijn jeugd vormden wederom een leidraad voor mijn zoektocht. Het resultaat is een fotoserie die zowel een zeer persoonlijke kijk op mijn eigen leven geeft en tegelijkertijd het universele verhaal vertelt van miljoenen en miljoenen hedendaagse emigranten.

In 2015 verscheen mijn tweede fotoboek The Sound of Stars, naar aanleiding van een artist-in-residence-programma in Ravenna, Italië. Mijn derde boek, Aeronautics in the backyard, is met veel succes ontvangen. Het was geselecteerd als een van de beste fotoboeken door de Volkskrant en The Guardian in 2017. Voor dit project reisde ik nogmaals naar China, ditmaal om in acht verschillende dorpen boeren te fotograferen die zichzelf reeds jaren

bezighouden met het bouwen van vliegtuigen en andere luchtvaartuigen. Deze serie brengt een hommage aan het menselijk verlangen naar vliegen, vrijheid en creativiteit.

Waar ben je nu mee bezig?

Momenteel ben ik bezig met een crowdfunding campagne om geld in te zamelen voor de productiekosten van mijn vierde fotoboek, Watering my horse by a spring at the foot of the Long Wall.

Voor Watering my Horse heb ik de Lange Muur van China van begin tot eind gevolgd en het leven van de mensen aan de voet van de Muur gefotografeerd. De reis begon in het voorjaar van 2017 en werd voortgezet tot in de lente van 2018. Het resulteerde in een roadtrip van 25.000 kilometer.

De Lange Muur werd gebouwd als een verdediging tegen indringers, zoals de Mongoolse stammen of het Japanse leger in de jaren dertig; toch faalde deze militaire functie van de Muur. Mensen kwamen en gingen, soldaten en kooplieden liepen er doorheen en brachten verschillende culturen, talen, voedsel en etnische groepen met zich mee. Het is een plek waar mensen al eeuwenlang leven, werken en hun tradities bewaren. Het is een ruimte en, eenvoudiger, slechts een muur. Het is vanuit dit uitgangspunt dat ik aan een fotografische reis ben begonnen om de verborgen identiteit van de Lange Muur te tonen.

De muur kronkelt door tijd en ruimte. In plaats van het op te vatten als een barrière beladen met betekenissen, zie ik het liever minder gedefinieerd. In mijn boek Watering my Horse laat ik het dagelijkse leven zien van mensen rondom de Muur, de desolate atmosfeer van het gebied en de melancholie van het verstrijken van de tijd. Ik probeer een gevoel van schoonheid te vinden tussen heden en verleden, tussen contradictie en harmonie.

Het maken van een publicatie is kostbaar. Door mee te doen aan deze campagne help je me om Watering my Horse te produceren. Alle donaties dragen bij aan de drukkosten van het boek en zijn daarom van essentieel belang. Voor elke donatie is er een leuke tegenprestatie! Help je mee? Doneren kan via deze link: www.voordekunst.nl/projecten/9612-watering-my-horse-1

Wat zijn je toekomstplannen?

Na jarenlang China onderzocht te hebben ben ik toe aan iets nieuws. Ik wil mijn grenzen verleggen door nog een stapje verder te gaan, naar het buurland India.

Al met al hoop ik mijn kennis en ervaringen te vergroten om zodoende mijn werk steeds meer diepgang te kunnen geven. Met diepgang bedoel ik concreet: mijn onderwerpen bekijken met meer nuancering die voortvloeit uit mijn opgedane levenservaring.

Ik weet mij met mijn werk te onderscheiden door vervreemdende en toch universeel herkenbare alledaagse situaties af te beelden. Ik zoek met mijn fotografisch oog een bepaalde sfeer op die bij mijzelf vragen opwekt. Deze sfeer vind ik in China, bijvoorbeeld wanneer ik terugkeer naar mijn geboorteplaats waar ik zie dat de moderne tijd mijn jeugdherinneringen in recordtempo heeft verslonden. Maar eenzelfde sfeer en boodschap zijn op veel meer plaatsen te vinden, bijvoorbeeld in India. Door mijn horizon te verbreden verwacht ik mijn visie op het leven alsmaar te verscherpen en beter te worden in wat ik doe.

Space101 is een kleine projectruimte die de Chinese cultuur toont via persoonlijke verhalen en projecten. Via 101voor010 open ik mijn wereld voor iedereen die geïnteresseerd is in kunst, cultuur en eten. Als beeldend kunstenaar ben ik ook sociaal maatschappelijk betrokken, dus berichten vanuit deze hoek zullen eveneens regelmatig een plek krijgen in 101voor010.

Fenmei (fenmei@space101.nl)

Het nieuwe boek van Pete Wu 'De Bananengeneratie'

CSA bezoekt 'Chinese restaurantverhalen'

In november bezocht een twintigtal studenten van de Chinese Students Association (CSA) Verhalenhuis Belvédère voor een noedelsoep-workshop en tevens een bezichtiging van de luistertentoonstelling 'Chinese restaurantverhalen'. De meeste studenten waren zelf van Chinese afkomst en herkenden verschillende foto's en verhalen. De workshop aansluitend was vooral heel leerzaam. Onder leiding van Xinyu van Zhucook.nl werden de studenten aangemoedigd om van een simpele kom noedels met enkele toppings een voedzame en verrassende maaltijd te maken.

